

12. august 2011

23. januar 2011

UKA 2011/20

UPA 2011/39

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imattoq matumuuna saqqummiupparput:

Nunavummi Nunavimmillu oqartussaasut suleqatiginerisigut inuusuttunut 16-it 30-illu akornanni ukiullinnut "Nuna Job paarlaateqatigiinneq"-mik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat Jane Petersen aamma Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Naalakkersuisut Nunavummi Nunavimmillu oqartussaasut suleqatigalugit suleqatigiinnik-kut pilersaarusoqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisasaattut siunnersuut matumuuna saqqummiupparput. Inuusuttut 16-it 30-illu akornanni ukiullit paarlaateqatigiinnikkut allami najugaqarsinnaanissaminnik, kiisalu nunani taakkunani tamani sulisinnaanissa-minnut neqeroorfingeqarsinnaanissaat tassani siunertaavoq.

Suleqatigiinnermik pilersaarusiorneq aqqutigalugu inuusuttut 16-it 30-illu akornanni uki-ullit Issittumi nuna alla misigisaqarfingisinnaalissavaat - suliffissaannik, ineqarfissaannik kulturikkullu pikialaartitsinerni peqataanissaannik periarfissinnejassapput, taamatullu inuusuttut inuusuttoqatimit inooriaasiat, oqaasii kulturallu paasisaqarfingisinnaalissallugu.

Assinganik aaqqissuussineq nunani avannarlerni pioererpoq, Nordjob-imik taaguuser-neqarluni. Taanna nunanit avannarlernit tamanit aningaasalersorneqarpooq. Nordjob-imik nunani avannarlerni innuttaasut imminut ilisarinerulernissaat siunertaralugu aasaane-rani nunami allami imaluunniit nunani namminersorluni ingerlatsiviusuni inuussuttunut 18-it 28-illu akornanni ukiulinnut suliffissanik neqerooruteqartarpooq.

Paarlaateqatigiilluni allami najugaqarallarneq nutaanik paasisassarsiornermut ilisimasallu ineriartinneranni inuusuttunut pingaaruteqarpooq, taamatullu inuusuttunut peqataasu-nut tamanut inerikkiartornermut sunniuteqarluni. Inuusuttunut nunanit assigiinngitsu-neersut taamaalillutik imminut ilisarisarilissapput, akunnerminnilu inuunerup ingerla-nerani atorsinnaasaminnik isumassarsioqatigiissinnaallutik. Taamatullu oqaatsnik allanik ilisimasaqalersinnaapput, kulturillu allat paasisaqarfingisinnaallugit. Paarlaateqatigiilluni allami najugaqarallarneq taamaalilluni inaarutaasumik pisinnaatitsumillu ilinniagaqaler-nissamut alloriarnerusinnaalluarpoq.

Naak nunatsinni ilinniartitaaneq pingaartillugu iliuuseqartoqaraluqaqisoq malunnarsiartor-poq ilinniarfinnunut qinnuteqartartut itigartinneqartarerat annertusiartortoq. Assersuu-tigalugu ukioq 2010-mi aggustusip qaammataani Piareersarfimmurut qinnuteqartut 1.300-upput, inissallu 715-iinnaallutik. Sulilu inuusuttorpassuit ilinniarnertuungorniarlutik ilin-niarfimmurut qinnuteqartut, inuutissarsiutinillu tunngaviusumik ilinniarfinnunut qinnuteqartut itigartitaasarpus (taakkunani 500-t aamma 250-it). Tamassuma saniatigut ilinniarfiit tamaasa isigalugit

ilinniarnerminnik qimaguttartut 25%-iupput. Pissutsit taamaattut er-ngumanartuupput, arlaatigullu iliuuseqartoqartariaqarpoq.

Taamaattumik nunatsinni inuusuttut arlaqarnerusunik periafissittariaqarpavut, taamaaliornikkut aamma oqaatsnik atuilluarnerusinnaanissaat, ilinniaqqinnissaminnut inerikkiartornerminnullu annerunerusumik iluaqtigisinnaassammassuk, kiisalu nunatsinni, Nunavummi Nunavimmilu inooriaatsnik kulturimillu qaammaasaqarnerat annertusarneqarsinnaalluni.

Aningaasartuuteqarnikkut allaffissornikkullu Pisortanut kingunerisassai.

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasartuutaassaaq, nunatsinniimmi inuusuttut Nunavummi imaluunnit Nunavimmi paarlataeqatigiinnikkut najugaqarallarsinnaerminnik periafissinneqartut angalanissaannut najugaqarallarnissaannullu aningaasartuutissat immikkoortitariaqassammata. Tamassuma saniatigut kaasarfimmiussa-nut ilinniagaqarnermulluunniit tapiissutit ilimagisariaqarput. Imaassinggaavorli inuusuttoq peqataasoq najugaqarallarnermini suliffittaarallarsinnaasoq, taamaattoqassappallu Nunavummi Nunavimmiluunniit sulisitsisoq aningaasanik isertitaqartitsisuusussaassaaq.

Namminersorlutik Oqartussanulli aningaasartuuteqarnikkut kingunissai ersarissumik oqaatigissallugit suli siusippallaarpoq, tamannami nunatsinni Naalakkersuisut, Nunavummi Nunavimmilu oqartussaasullu akunnerminni qanoq isumaqatigiissusiorsinnaanis-saat aamma suleqatigiinnermik pilersaarusiorsinnaanissaat apeqquaalluinnassammat. Taamaaliornikkulli nunatsinni inuusuttut periafissinneqassapput, taamatullu oqaatsnik allanik ilisimasaqarnerat pillugu siuarsaniartoqarluni ingerlanerminnilu ilinniagaqalersin-naanissaminnut inerikkiartortinniarneqassallutik. Taamatut aqqissuussinerup immikkoor-tuisa ilaat Ilinniartitaanermut pilersaarummut kiisalu ilinniartitaanerup immikkut ittumik suliniuteqarfingineqarnissaa siunertaralugu aningaasaliissutinit matussuserneqarsinnaasoq periafissatsialattut isigisariaqarpoq.

Aningaasartuuteqarnikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuutissarsiuteqartunut kingunerisassai.

Siunnersuut taamatut isikkoqartillugu namminersorlutik inuutissarsiuteqartunut aningaasartuuteqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussaangilaq.

Aningaasarsiornikkut allaaffissornikkullu innuttaasunut kingunerisassai.

Siunnersuut innuttaasunut aningaartuuteqarnikkut allaffissornikkullu toqqaannartumik kinguneqartussaangilaq, paarlattuanilli inuusuttunut annertunerusumik ilinniagaqarusut-tunut inaarutaasumik piginnaasaqarfinniffiusumillu ilinniagaqlinnginnermi inerikkiarto-rusuttunut nutaanik periafissiissaaq.